

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani
Ivrvim Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum
Patroni**

Rebuffi, Pierre

Coloniae, 1610

I. Const. Nicolai V. super Concordatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

DE CONCORDATIS INTER
FRIDERICVM IMPER.
PRINCIPESQ. NATIONIS GER-
MANIÆ AC SEDEM APOSTO-
licam.

NICOLAVS EPISCOPVS, SERVVS SERVO-
rum Dei ad perpetuam rei memoriam.

AD sacram Petri sedem
diuina dispositione
sublimati, singulis
quæ pro vniuersalis
Ecclesiæ vnione ac pace & tran-
quillitate profutura conspicimus
Apostolicæ prouidentia sollici-
tudinem libenter intendimus, &
ad fœlicem eorum profecutionē
& consummationē opem & ope-
ram impēdimus efficaces. Nuper
siquidem charissimus in Christo
filius noster Federicus Romano-
rum Rex Illustris, & nonnulli alij
dilecti filij Ecclesiastici, & Secula-
res Principes Inclitæ Nationis
Germanicæ ex vna, ac dilectus fi-
lius noster Ioannes sancti Angeli
Diaconus Cardinalis in partibus
illis Apostolicæ Sedis de latere
Legatus per nos ad dictas partes
missus sufficienti desuper à nobis
& Sede Apostolica auctoritate
suffultus ex alia partibus, Roma-
næ Ecclesiæ & dictæ Nationis no-
minibus, pro ipsius Ecclesiæ vnio-
ne, pace & tranquillitate inter Ec-
clesiam & Nationem prædictam
perpetuò solidandis & consuã-

dis diuersa rationabilia, & vtilia
ordinationes, & statuta à partibus
ipsis hinc indè approbata, lauda-
ta, conclusa, acceptata, & Concor-
data fecerunt ac ediderunt: No-
bisque humiliter supplicari fece-
runt, vt illis pro firmiori eorum
subsistentia robur Apostolicæ fir-
mitatis adicere, nec non aucto-
ritatem potioem, & decretum
interponere dignaremur. Nos ita-
que, qui statuta, ordinationes, &
Concordata prædicta per non-
nullos ex venerabilibus Fratribus
nostris S. R. E. Cardinalibus, ma-
gnorum maturitatis, authorita-
tis, & literaturæ Viros diligenter
examinari, & discuti fecimus; ea-
que rationabilia, & salubria tam
Ecclesiæ, quam Nationi præfata
fore comperimus, de dictorum,
& aliorum Venerabilium Fra-
trum nostrorum prædictæ Eccle-
siæ Cardinalium consilio & assen-
su Apostolica auctoritate, & ex
certa scientia approbamus, ratifi-
camus, laudamus, & acceptamus,
& præsentis scripti patrocínio cõ-
munimus, iuxta modum, & formã

RRrrr 2

- 6 subsequentes. Placet nobis super prouisione Ecclesiarum, & beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcunque uti iuris scripti reservatione, & execrabilis, & ad regimen constitutionum, modificatis
- 7 ut sequitur. Ad regimen Ecclesie generalis quamquam immeriti superna dispositione vocati gerimus in nostris desideriis, ut debemus, quod per nostram diligentiam studium ad quarumlibet Ecclesiarum, & monasteriorum regimina, ac alia beneficia ecclesiastica iuxta diuinum beneplacitum, & nostram intentionis affectum viri assumantur idonei, qui presint, & profint committendis eis Ecclesiis, monasteriis, & beneficiis prelibatis: Præmissorum itaque consideratione inducti, & suadentibus nobis aliis rationabilibus causis nonnullorum prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum vestigiis inhaerentes omnes Patriarchales, Archiepiscopales, Episcopales Ecclesias, & etiam Monasteria, Prioratus, Dignitates, Personatus, & Officia, nec non Canoniciatus, Præbendas, & Ecclesias, cæteraque beneficia ecclesiastica cum cura, vel sine cura, secularia, & regularia quacunque, & qualiacunque fuerint, etiam si ad illam personam consueuerint, seu debuerint, per electionem, seu quemvis alium modum assumi, nunc apud Sedem Apostolicam quocunque modo vacantia, & in posterum vacatura, nec non per depositionem, vel priuationem, seu translationem per nos, seu autoritate nostra factas, & inantea faciendas vbilibet: Nec non ad quæ aliqui in concordia, vel discordia electi, seu postulati fuerint, quorum electio cassata, seu postulatio repulsa, vel per eos facta renunciatio, & admissa autoritate nostra extiterit, seu quorum electorum, vel postulatorum & inantea eligendorum, vel postulandorum electionem cassari, seu postulationem repelli, aut renunciationem admitti per nos, aut autoritate nostra continget apud Sedem prædictam, vel alibi vbicunque, & etiam per obitum Cardinalium eiusdem Ecclesie Romanæ, aut officialium dictæ Sedis, quandiu ipsa officia actualiter tenebunt (videlicet, Vicecancellarij, Camerarij, septem Notariorum, Auditoris literarum contradictarum, & Apostolici Palatii causarum Auditorum, Correctorum; centum & unius Scriptorum Literarum Apostolicarum, & viginti quatuor Poenitentiarum præfate Sedis, & viginti quinque Abbreuiatorum, nec non verorum commensalium nostrorum, & aliorum viginti quatuor Capellanorum Sedis eiusdem in epitaphio de scriptorum) & etiam quorumcunque Legatorum, seu Collectorum, ac in terris Romanæ Ecclesie Rectorum, ac Thesaurariorum deputatorum, seu missorum hactenus,

ænus, vel deputandorum, aut mittendorum in posterum, nunc vacantia, & inantea vacatura ubique dictos Legatos, vel Collectores, seu Rectores, & Thesaurarios antequam ad Romanam Curiam redierint, seu venerint rebus
 14 eximi contigerit ab humanis, nec non quorumlibet pro quibuscunque negotiis ad Romanam Curiam venientium, seu etiam recedentium ab eadem si in locis à dicta Curia ultra duas dietas legales non distantibus iam forsitan obierint, vel eos inantea ab hac luce transire contigerit, & etiam simili modo quorumcunque Curialium peregrinationis, infirmitatis, seu recreationis, vel alia quacunque causa ad quavis loca secedentium, si eos antequam ad dictam Curiam redierint in locis ultra duas dietas ab eadem Curia, ut præmittitur non remotis (dummodo eorum proprium domicilium non existat ibidem) iam forsitan decefferint, vel in posterum eos continget de medio submoueri, etiam nunc per obitum huiusmodi vacantia, vel in posterum vacatura: Rursus
 15 Monasteria, Prioratus, Dignitates, Personatus, Decanatus, Administrationes, Officia, Canonatus, Præbendas, & Ecclesias, ceteraque beneficia ecclesiastica secularia, & regularia cum cura, vel sine cura, quæcunque & qualiacunque fuerint, etiam si ad illa personæ consueverint, seu debuerint,

per electionem, seu quemuis alium modum assumi, quæ promoti per nos seu auctoritate nostra, ad Patriarchatum, Archiepiscopatum, & Episcopatum Ecclesiarum, nec non Monasteriorum regimina obrinebant tempore promotionum de ipsis factarum nunc quocunque modo vacantia, aut in posterum vacatura: Nec non etiam
 16 per assentionem pacificam quorumcunque Prioratum, Personatum, Officiorum, Canonatum, Præbendarum, Ecclesiarum, aut beneficiorum aliorum per nos seu auctoritate nostrarum literarum immediatè collatorum seu conferendorum in posterum, præterquam si virtute gratiæ expectatiuæ assensio fiet, nunc vacantia, & inantea vacatura, plena super præmissis omnibus, & singulis cum Fratribus nostris collatione præhabita, & matura deliberatione secuta, Ordinationi, dispositioni, & prouisioni nostræ, de ipsorum fratrum consilio auctoritate Apostolica reseruamus. Decernentes
 17 ex nunc irritum, & inane, si secus super præmissis, & quolibet eorum per quocunque quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Item placet nobis, quod in Metropolitanis, &
 18 Cathedralibus etiam immediatè non subiectis Ecclesiis: & in Monasteriis immediatè subiectis. Sedi Apostolicæ, fiant electiones canonice, quæ ad dictam Sedem de-

ferantur, quas etiam ad tempus constitutionis, foel. recor. Nicolai Papae III. quae incipit Cupientes, expectabimus, & clauso dicto tempore si non praesentata, vel si praesentata minus canonica fuerint, providebimus, & si canonica fuerint eas confirmabimus, nisi ex rationabili, & evidenti causa, ac de dictorum Fratrum consilio, de digniori, & utiliori persona duxerimus providendum, proviso quod confirmari praedicti, & per nos p[ro]visi Metropolitanis suis, & aliis praesent debita iuramenta, & alia ad quae de iure tenentur. Et in Monasteriis dictae Sedis immediatè non subiectis, & aliis regularibus beneficiis, super quibus pro confirmatione, vel provisione ad dictam Sedem non consuevit haberi recursus, electi seu illi, quibus providendum est, pro confirmatione, & provisione huiusmodi ad Curiam Romanam venire non tenebuntur: Ipsaque Regularia beneficia sub expectatiuis gratiis non cadant. Vbi autem pro Monasteriis ad dictam Curiam venire seu mittere consueverint, non aliter confirmabimus, vel providebimus, quam superius de Cathedralibus Ecclesiis est expressum. Et de Monasteriis monialium non disponemus, nisi sint exempta, & tunc per commissionem ad partes. De ceteris vero Dignitatibus, & beneficiis quibuscumque secularibus, & regularibus vacaturis ultra reservationes praedictas (maioribus Dignitatibus post pontificales in Cathedralibus & principalibus in collegiatis Ecclesiis exceptis) de quibus iure ordinario providetur per illos inferiores, ad quos alias pertinet, placet etiam nobis, quod per quancumque aliam reservationem, gratiam expectatiuam, aut quamvis aliam dispositionem, sub quacumque verborum forma, per nos, vel auctoritate nostra factam, vel faciendam, non impedimus nos quominus de Februarii, Aprilis, Iunii, Augusti, Octobris, & Decembris mensibus liberè disponatur per illos, ad quos eorum collatio, provisio, praesentatio, electio, seu quavis alia dispositio pertinebat reservatione aliave quavis dispositione, auctoritate nostra factis, vel faciendis, non obstantibus quibuscumque. Quotiens verò aliquo vacante beneficio in Ianuarii, Martii, Maii, ^{Junii} Septembris, & Novembris mensibus, specialiter dispositioni dictae Sedis reservatis non apparuerit intra tres menses à die notae vacationis in loco beneficii, quod alicui de illo Apostolica auctoritate provisum fuerit, ex tunc & non antea Ordinarius, vel alius ad quem illius dispositio pertinebit, de illo liberè disponere poterit. Et ad finem ut haec ordinatio collationum beneficiorum non reservatorum per alternos menses possit per dictam Nationem publicari, & omnes, qui ea gaudere voluerint tempore congruum habeant eam acceptandi, tunc,

- tunc quo ad dictam Sedem à Cal. 26
Iunii proxime futuris ipsa currere
incipiet, & durabit deinceps, nisi
in futuro Concilio de consensu di-
ctæ Nationis aliter fuerit ordina-
tum. Placet similiter nobis, quod 27
circa provisionem dictæ Sedis or-
dinandam modus Annatarum hoc
modo currat. De Ecclesiis Cathedra-
lib. omnib. & Monasteriis Vi-
rorum duntaxat vacantibus, & vaca-
tibus solvantur de fructibus primi
anni à die vacationis, Summæ pec-
uniarum in libris Camera Apostolica
taxatæ, quæ communia ser-
uitia nuncupantur: Et si quæ exce-
dit 28 siue taxatæ sint, retaxentur, & quod
pvideatur in grauatibus regionibus.
secundum qualitatem rerum, tem-
porum, & regionum, ne nimium
prægrauentur: ad quod perentibus
dabimus Commissarios in partibus.
29 qui diligenter inquirent, & retaxent.
Taxæ autem prædictæ pro media
parte infra annum à die habitæ pos-
sessionis pacificæ totius, vel maio-
ris partis, solvantur: & pro alia me-
dia parte infra annum sequentem:
30 Et si infra annum bis, vel pluries
vacauerint, semel tantum solvan-
tur; nec debitum huiusmodi in suc-
cessorem in Ecclesia, vel Monaste-
rio transeant: De cæteris verò Di-
gnitatibus, Personatibus, Officiis, &
beneficiis secularibus, & regularibus,
quibuscunque, quæ autoritate dictæ
Sedis conferentur, vel de quibus
pvidebitur (propter quæ vigore gra-
tiarum expectatiuarum, aut causa
permutationis) solvantur Annatæ
seu medii fructus iuxta taxam solitam
à tempore possessionis infra annum;
& debitum huiusmodi similiter in
beneficio non transeat. Sed de be-
nificiis, quæ valorem viginti qua-
tuor florenorum auri de Camera
non excedunt, nihil saluatur: Du-
retque hæc obseruantia deinceps, 32
nisi eam similiter in futuro Con-
cilio de ipsius Nationis consensu
contingat immutari. In aliis autem
quæ per seculum recor. Eugenium Pa-
pam III. etiam prædecessorē no-
strum, pro dicta natione vsque ad
tempus futuri generalis concilii,
permissa, concessa, indulta, & de-
creta, ac per nos confirmata fue-
runt, in quantum illa Concordiæ
presenti non obuiant, ista vice, ni-
hil volumus esse immutatum. Et
per hoc quod in Concordatis hu-
iusmodi, siue quibusvis aliis eorū
occasione conficiendis literis pro-
pter compendiosiorē descriptio-
nem Alemanniæ specialiter appel-
latur, Natio ipsa ceteri non debet
à Germanica Natione distincta 33
seu quomodolibet separata. Et
pretereà quia difficile foret presen-
tes literas ad singula in quibus de
eis forsitan fides facienda fuerit, loca
deferri, eadem Apostolica autorita-
te decernimus, quod ipsarum trans-
sumpto Metropolitanorum dictæ
Nationis sigillo munito, tanquam 34
presentibus. si exhiberentur literis
plena fides adhibeatur, & perin-
desistet, ac si dictæ presentes literæ
forent

35 forent exhibitæ, vel offensa. Et insuper quoque irritum, & inane si secus super his à quoquam quavis autoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostræ approbationis, ratificationis, laudationis, acceptationis, commutationis, reseruationis, constitutionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignatio-

nem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursum. Dat. Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, quadringentesimo, quadagesimo octavo, Decimoquarto Calen. Aprilis. Pontific. nostri Anno secundo.

Sumptum ex Registro Bullarum Nicolai Papæ V. lib. 2. Secretorum fol. 203. & collat. concordat.

DE PRAELATIS, ET PRINCIPIBUS VSRPANTIBUS dispositiones beneficiorum Sedi Apostolica reseruatorum, aut impedi- entibus Sedi Apostol. prouisiones, contra formam Concordatorum inter eandem Sedem Apost. & nationem Germania.

Constitutio Clementis Papæ VII.

CLEMENS Episcopus seruus seruorum Dei ad futuram rei memoriam.

Admonet nos incumbentis nobis pastoralis officii cura, vt non solum nobis, sed etiam cunctorum Christi fidelium, & præsertim ecclesiasticarum personarum profectibus diligenter intenti, illorum occurramus dispendiis, & quæ in cuiusque ipsorum præiudicium siue noxam quauis etiam autoritate prodidisse comperimus, salubriter reformemus. Sanè dudum ad nostram peruenit notitiam, qualiter nonnulli Archiepiscopi, & Episcopi, ac Ecclesiarum Prælati, nonnulli etiam Principes, & Domini tem-

porales inelita Nationis Germanicæ, post miserabilem Vrbs disreptionem, collationes, & dispositiones beneficiorum ecclesiasticorum nobis, & Sedi Apost. etiam virtute **CONCORDATORVM** inter Sedem, & Nationem præfatas reseruatorum temerè vsurpare præsumpserunt, ac collationes, & dispositiones nostras, & dictæ Sedis de illis factas admittere contempserunt, nedum in nostrum, & ipsius Sedis vilipendium, sed etiam iurium nostrorum, & eiusdem Sedis, ac illorum quibus de ipsis beneficiis prouidimus aut in quorum fauorem alias disposuimus,